సాక్షి జగిత్యాల

ఆదివారం । 14 । జనవరి । 2024

భోగి.. వైభోగం

కరీంనగర్‌కల్చరల్/జ్యోతినగర్: వణికిస్తున్న చలిలో కల్లాపితో మైమరిచిపోయే భువి. ఆకాశంలోని ఇంద్రధనస్సు భూమిపైకి దిగొచ్చిందా అన్నట్లుగా వాకిళ్లలో పరుచుకునే రంగవల్లులు. అందులో గొబ్బెమ్మలు.. నవధాన్యాలు పెట్టి పూజించే అతివలు.. వీధుల్లో భోగిమంటలు.. వాటి చుట్టూ ఆడిపాడే ప్రజలు. డూడూ బసవన్న విన్యాసాలు.. హరిదాసు కీర్తనలు.. చిన్నారులకు భోగిపండ్లు.. ఆ వైభోగానికి సిద్ధమైంది ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లా. సంక్రాంతి పర్వదినానికి ముందురోజు వచ్చే భోగి పండుగను ఆదివారం సంబరంగా జరుపుకునేందుకు ఉమ్మడి జిల్లా ప్రజలు రెడీ అయ్యారు.

సకినాలు.. అరిసెలు.. గారెలు

కరిజలు కాలుస్తున్న నిర్వాహకురాలు

'సకినాలు..అరిసెలు.. గారెలు.. మురుకులు.. లడ్డూలు.. నువ్వుల ముద్దలు.. చేగోడీలు.. గవ్వలు..' ఈ పేర్లు చదువుతుండగానే నోరూరుతోంది కదూ... అవును ఇప్పుడు ఏ వీధికి వెళ్లినా.. ఏ ఇంటికి వెళ్లినా ఈ ఘుమఘుమలు వస్తున్నాయి. తెలుగింటి లోగిళ్లు సంక్రాంతి పండుగకు సిద్ధమవుతున్నాయి. పంట ఉత్పత్తులు ఇంటికి చేరిన తర్వాత చేసుకునే పండుగ కావడంతో అందరూ ఆనందోత్సాహాల మధ్య సిద్ధమవుతున్నారు. సంక్రాంతి స్పెషల్ పిండి వంటలు. వీటిలో ఇంకా ప్రత్యేకం సకినాలు. అందుకే ఏ గుమ్మం వంక తొంగి చూసినా గుండ్రటి ఆకారంలోని సకినాలు.. బెల్లం అరిసెలు నోరూరిస్తున్నాయి. పలువురు ఇళ్లలో తయారు చేస్తుండగా.. మరికొందరు రెడీమేడ్ పిండివంటలు తయారు చేసి విక్రయిస్తున్నారు. ఉమ్మడి జిల్లా రుచులు విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి.
ఈ సందర్భంగా సంక్రాంతి పిండి వంటలపై ప్రత్యేక కథనం.

- నోరూరిస్తున్న సంక్రాంతి ఘుమఘుమలు
- ఇళ్లలో పిండి వంటలతో మహిళలు బిజీబిజీ
- అందుబాటులో రెడీమేడ్ పిండి వంటలు
- విదేశాలు.. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి

పిండివంటల సుల్తాన్‌పూర్

ఎలిగేడు: పెద్దపల్లి జిల్లా ఎలిగేడు మండలం సుల్తాన్‌పూర్ పిండివంటలకు ప్రసిద్ధి. రాచమడుగు శ్రీదేవి పదేళ్లుగా పిండి వంటలు తయారుచేస్తూ.. 100 మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. హైదరాబాద్, వరంగల్‌తోపాటు అమెరికా, లండన్, ఆస్ట్రేలి యా దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. అప్పాలు, లడ్డూలకు కేజీకి రూ.300–రూ.400 వరకు తీసుకుంటారు.

తీగలగుట్టపల్లి టు అమెరికా

తయారు చేసిన సకినాలతో ఇందిరా

కరీంనగర్‌రూరల్: కరీంనగర్ పరిధిలోని తీగలగుట్టపల్లిలో తయారు చేసే సకినాలు అమెరికాకు ఎగుమతి చేస్తారనే విషయం కొంత మందికి మాత్రమే తెలుసు. ఉపాధి కోసం ఓ గృహిణి ఎంచుకున్న పిండి వంటలు విదేశాలకు ఎగుమతికావడంతోపాటు మరో ఐదారుగురు ఉపాధి పొందుతున్నారు. పెద్దపల్లి జిల్లా ముత్తారం మండలం పారుపల్లికి చెందిన గొట్టిముక్కుల వాసుదేవరావు–ఇందిర దంపతులు కూతురు హరిత ఉన్నత చదువుల కోసం పన్నెండేళ్ల క్రితం కరీంనగర్‌కు వచ్చి తీగలగుట్టపల్లిలో స్థిరపడ్డారు. ఇందిరా ఆరేళ్ల క్రితం స్వశక్తి సంఘం నుంచి రూ.లక్ష రుణం తీసుకుని పిండి వంటల తయారీని ప్రారంభించింది. గారెలు, సకినాలు, లడ్డూలు, అరిసెలు, గవ్వలు, బోంధీ, చేగోడిలు, నువ్వుండలు, బెల్లంముద్దలు తదితర పిండివంటలు రుచికరంగా ఉండటంతో మార్కెట్‌లో మంచి పేరు వచ్చింది. పిండివంటలతోపాటు చికెన్, మటన్, ఫిష్‌లతో ప్రత్యేకంగా పచ్చళ్లను తయారు చేసి అమెరికా, బెంగుళూరు తదితర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. సాధారణ రోజు ముగ్గురు మహిళలతో పిండివంటలు తయారు చేస్తుండగా పండుగలు, వివాహాలు ఇతర శుభకార్యాల సమయంలో నలుగురైదుగురు సహాయకులకు ఉపాధినిస్తున్నారు.

పిండి వంటలతో ఉపాధి

పిండి వంటలు చేస్తున్న మహిళలు

జ్యోతినగర్: రామగుండం కార్పొరేషన్ మల్కాపూర్ గ్రామానికి చెందిన ఉత్తూరి రమేశ్‌– గంగారాణి దంపతులు మహిళలకు పిండి వంటల తయారీలో ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. రామగుండం పారిశ్రామిక ప్రాంతంతోపాటు చుట్టూ పక్కల గ్రామాల నుంచి వచ్చి పిండి వంటలు కొనుగోలు చేసేందుకు ఆసక్తి చూపుతున్నారు. అరిసెలు, లడ్డూలకు కేజీ రూ.200 నుంచి 350 వరకు తీసుకుంటున్నారు. సకినాలు, కారంపూస, చెక్కలు వంటి పిండివంటలకు రూ.200 నుంచి రూ.300 వరకు వసూలు చేస్తున్నారు.

ఆ ఇంట రోజూ పండగే..

పిండివంటలు తయారు చేస్తున్న మహిళలు

ముస్తాబాద్(సిరిసిల్ల): ముస్తాబాద్ మండలం గూడూరు గ్రామానికి చెందిన చీటి వసంత, దీప ఆర్డర్లపై పిండివంటలు దేశ విదేశాలకు పంపిస్తున్నారు. సకినాలు, గారెలు, లడ్డూలకు నిత్యం ఆర్డర్లు ఉంటున్నాయి. వీరితోపాటు మరో పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. అమెరికా, బ్రిటన్, జర్మనీ దేశాలకే కాకుండా గల్ఫ్‌దేశాలకు వెళ్లేవారు ఇక్కడి నుంచే పిండివంటలు తీసుకెళ్తుంటారు. వీటితో పాటు చికెన్, మటన్, ఫిష్ పచ్చళ్ల తయారీ వీరి ప్రత్యేకత. పిండి వంటలను కిలో రూ.300కు విక్రయిస్తున్నారు. 'గూడూరులో ఆరేళ్లుగా ఆర్డర్లపై పిండివంటలు తయారు చేసి ఇస్తున్నాం. సంక్రాంతే కాకుండా సంవత్సరం పొడవునా ఆర్డర్లు వస్తున్నాయి'.. అని దీప వెల్లడించారు.

జగిత్యాల నుంచి..

జగిత్యాలటౌన్: జగిత్యాల పట్టణంలోని హౌసింగ్‌బోర్డు కాలనీకి చెందిన పొంశెట్టి లక్ష్మి పలు రకాల పిండి వంటలు తయారు చేసి విక్రయిస్తున్నారు. విదేశాలలో ఉన్నవారికి సైతం పంపిస్తున్నారు. స్వీట్‌హౌస్‌లు, హోటళ్లలో తయారు చేసిన వాటికన్నా చౌకగా లభించడం, రుచిగా ఉండటంతో మంచి గిరాకీ ఉందని వెల్లడించారు.

పిండి వంటలు చేస్తున్న మహిళలు

తల్లి తయారీ.. కొడుకు ఆర్డర్లు

సకినాలు, గారెలు చేస్తున్న లక్ష్మి

పెద్దపల్లిరూరల్: ఆరేళ్లుగా రుచికరమైన పిండివంటలు పెద్దపల్లితోపాటు వివిధ ప్రాంతాల వారికి అందిస్తున్నారు పెద్దపల్లి పట్టణంలోని జెండా ప్రాంతానికి చెందిన ముస్త్యాల లక్ష్మి. సకినాలు, గారెలు, అరిసెలు, కరిజెలతోపాటు రకరకాల తినుబండారాలు తయారు చేస్తుండగా ఆమె కుమారుడు ప్రదీప్ ఆర్డర్లను కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలతోపాటు విదేశాలకు సరఫరా చేస్తున్నాడు. మరో ఐదుగురికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. సంవత్సరం పొడవునా ఆర్డర్లు ఉంటాయని, పండక్కి కాస్త ఎక్కువ ఉంటుందని ప్రదీప్ వివరించారు.

పండుగ బిజీ.. చేతినిండా ఉపాధి

సకినాలు కాలుస్తున్న సరిత

హుజూరాబాద్: హుజూరాబాద్‌కు చెందిన బొప్ప రాజు సరిత నాలుగేళ్లుగా పిండి వంటలు ఆర్డర్లపై తయారు చేస్తూ తనతోపాటు మరో నలుగురికి ఉపాధి కల్పిస్తోంది. సరిత చేస్తున్న అరిసెలు, సకినాలు, గారెలు, గరిజెలు, మడుగులు, చేగోడీలు, రవ్వలడ్డూ, కొబ్బరి లడ్డూలకు భలే గిరాకీ ఉంటోంది. సరిత తయారు చేస్తున్న పిండి వంటలు అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా దేశాలతోపాటు బెంగళూరు, హైదరాబాద్, హనుమకొండ వంటి నగరాలకు పంపుతున్నారు.

విదేశాలకు మంథని రుచులు

విదేశాల కోసం ప్యాకింగ్ చేస్తున్న నిర్వాహకురాలు

మంథని: మంథనికి చెందిన పలువురు మహిళలు స్వయం ఉపాధి కోసం పిండివంటలు తయారు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ తయారైన సకినాలు, బిల్లలు(శనిగ, బబ్బెర, పల్లి) అరిసెలు, మడుగులు, చెగోడిలు, మురుకులు, నువ్వుల పల్లిముద్దలు, మోతిచూర లడ్డూలు విదేశాల్లో తమ వారికి పంపిస్తుంటారు. సంక్రాంతికి పదిహేను రోజుల ముందు నుంచే మంథని రుచులు అమెరికా, లండన్, సింగపూర్, ఆస్ట్రేలియాతో ప్రపంచంలోని ఆయా దేశాలకు వెళ్తున్నాయి. మంథనిలో కారం సకినాలు ఫేమస్. మోతీ చూరలడ్డూ ఇక్కడ పిండివంటల్లో ప్రత్యేకం. పలువురు మహిళలు ఇళ్లలోనే పిండివంటలు తయారుచేస్తూ కిలో రూ.300 నుంచి రూ.400 వరకు విక్రయిస్తున్నట్లు వాణి లక్ష్మీనారాయణ స్వగృహఫుడ్స్ నిర్వాహకురాలు బండారి సునీత వివరించారు.

రైతులకు సాగునీరు అందిస్తాం

సర్వే పనులు పరిశీలిస్తున్న ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి

- ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి వెల్లడి
- బీర్‌పూర్, సారంగాపూర్ మండలాల్లో అధికారులతో సమీక్ష

సారంగాపూర్: పంటలు ఎండకుండా రైతులకు సాగునీరు అందిస్తామని ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి అన్నారు. సారంగాపూర్‌లోని చింతల చెరువులోకి ఎస్సారెస్పీ నీటి సరఫరాకు కాలువ సర్వే పనులను పరిశీలించారు. ఇందుకు రూ.4.50కోట్లు అవుతుందన్నారు. బీర్‌పూర్ మండలం మంగేళ, కమ్మునూర్‌లో గోదావరి వెంట ఏర్పాటు చేసిన ఎత్తిపోతల తీరుపై అధికారులతో సమీక్షించారు. మంగేళ, కమ్మునూర్ మిగిలిన ఎత్తిపోతల మరమ్మతు పూర్తయినా లీకేజీ ఉందని, వాటిని అరికట్టాలని సూచించారు. గోదావరిపై బ్యారేజీల నిర్మాణానికి చిన్న కొల్వాయి, రంగసాగర్ మోసళ్ల మడుగు వద్ద అనుకూలంగా ఉందని, ఒక్కో బ్యారేజికి రూ.250 కోట్ల చొప్పున ఖర్చవుతుందని, బ్యారేజీలకు గేట్లు ఏర్పాటు చేసేలా చూడాలని అధికారులకు సూచించారు. ఆయన వెంట ఎంపీపీ మసర్తి రమేశ్, జెడ్పీటీసీ పాత పద్మ, వైస్ ఎంపీపీ బల్మూరి లక్ష్మణ్‌రావు, విండో చైర్మన్ పొల్సాని నవీన్‌రావు, ఎంపీటీసీ రంగు లక్ష్మణ్, డీఈ చక్రునాయక్, నాయకులు ఉన్నారు.

జీవన్‌రెడ్డి పార్లమెంట్‌కు పోటీపై అభిప్రాయ సేకరణ

రానున్న పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో జీవన్‌రెడ్డి పోటీ చేయడంపై బీర్‌పూర్ మండలం తుంగూర్‌లో కార్యకర్తల అభిప్రాయాన్ని సేకరించారు. జీవన్‌రెడ్డి, కోరుట్ల కాంగ్రెస్ ఇన్‌చార్జి జువ్వాడి నర్సింగరావు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా కార్యకర్తలు పలు అంశాలను ప్రస్తావించారు. నిజామాబాద్ నుంచి పోటీచేస్తే గెలిచే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయని పేర్కొన్నారు. మరికొందరు కరీంనగర్ స్థానం మరింత సురక్షితమని అభిప్రాయపడ్డారు. నర్సింగరావు మాట్లాడుతూ జీవన్‌రెడ్డి ఏ స్థానం నుంచి పోటీచేసినా గెలిపిస్తామన్నారు.

జోనల్ వ్యవస్థన పునఃసమీక్షకు కృషి

జగిత్యాలటౌన్: వచ్చే విద్యాసంవత్సరంలోపు పదోన్నతులు, బదిలీల ప్రక్రియ చేపడతామని, మెగా డీఎస్సీ వేసి ఖాళీలు భర్తీ చేస్తామని ఎమ్మెల్సీ అన్నారు. శనివారం జిల్లాకేంద్రంలోని ఇందిరాభవన్‌లో డీటీఎఫ్ క్యాలెండర్‌ను ఆవిష్కరించారు. సీపీఎస్ రద్దు చేసి పాత పెన్షన్ పునరుద్ధరిస్తామన్నారు. డీటీఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షుడు ఎన్నం రాంరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి నరేందర్, జిల్లా కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

రహదారులకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాలి

రాయికల్: మండలంలోని కుమ్మరిపల్లి, మైతాపూర్, ఇటిక్యాల గ్రామాల్లో బీటీ రోడ్ల నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాలని ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి అధికారులను ఆదేశించారు. రాయికల్ నుంచి కుమ్మరిపల్లి, మైతాపూర్ గ్రామాలకు లింక్‌రోడ్, బీటీ రోడ్డుకు, ఇటిక్యాలలోని ఎస్సీ కాలనీ నుంచి ఒడ్డెర కాలనీ, ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల వరకు బీటీ రోడ్డుకు అంచనాలు రూపొందించాలన్నారు.

న్యూస్‌రీల్

ఘనంగా గోదా రంగనాథులు కల్యాణం

గోదా రంగనాథుల కల్యాణ వేడుకలు

ధర్మపురి: ధర్మపురి శ్రీలక్ష్మినృసింహస్వామి ఆలయంలోని శేషప్ప కళావేదికపై శనివారం గోదారంగనాథుల కల్యాణం వేడుకలను ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈవో శ్రీనివాస్ ఆధ్వర్యంలో స్వామివారి నిత్యకల్యాణ మహోత్సవం, స్వస్తి పుణ్యాహవచనం, పురుషసూక్తం, లక్ష్మిసూక్తంతో అభిషేకం నిర్వహించారు. కార్యక్రమానికి వివిధ ప్రాంతాల నుంచి భక్తులు అధిక సంఖ్యలో తరలివచ్చారు. వేదపండితులు బొజ్జ రమేష్‌శర్మ, ఉపప్రధాన అర్చకులు నేరెల్ల శ్రీనివాసాచారి, ముఖ్య అర్చకులు నంబి శ్రీనివాసాచార్యులు ఉన్నారు.

వరదకాలువకు నీరువిడుదల

జగిత్యాలఅగ్రికల్చర్:శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ నుంచి వరద కాలువకు శనివారం 3 వేల క్యూసెక్కుల నీరు విడుదల చేశారు. వరదకాలువలో చేపలు పట్టేవారు.. పశువుల కాపరులు, రైతులు జాగ్రత్తగా ఉండాలని ఎస్సారెస్పీ అధికారులు సూచించారు.

ఎక్సైజ్ సీఐపై బదిలీ వేటు

- అడియో వైరల్‌పై ఉన్నతాధికారుల ఆగ్రహం
- కమిషనర్ కార్యాలయానికి అటాచ్డ్

మెట్‌పల్లి: మెట్‌పల్లి ఎక్సైజ్ సీఐ రాధపై ఉన్నతాధికారులు బదిలీ వేటు వేశారు. సీఐతో మద్యం విక్రయాల గురించి జరిపిన ఫోన్ సంభాషణను ఓ బార్ భాగస్వామి సామాజిక మాధ్యమాల్లో చేసిన పోస్ట్ వైరల్ అయిన సంగతి తెలిసిందే. అందులో సీఐ ముఖ్యంగా ఉన్నతాధికారులకు సంబంధించిన మామూళ్ల గురించి ప్రస్తావించడం, బెల్టు దుకాణాలకు కేవలం వైన్స్‌షాపుల నుంచి మాత్రమే విక్రయించాలనడం.. మంత్రికి, కమిషనర్‌కు ఫిర్యాదు చేసినా తనకు ఏమీ కాదని అనడం వంటి వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు ఉన్నాయి. దీనిని సీరియస్‌గా తీసుకున్న ఉన్నతాధికారులు.. ఆమెను కమిషనర్ కార్యాలయానికి బదిలీ చేస్తూ శనివారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఆమె స్థానంలో పెద్దపల్లి ఎక్సైజ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ సీఐగా ఉన్న వినోద్‌రాథోడ్‌కు అదనపు బాధ్యతలు అప్పగించారు. ఈ విషయాన్ని కరీంనగర్ డెప్యూటీ కమిషనర్ విజయ్ భాస్కర్‌రెడ్డి ధ్రువీకరించారు.

క్రీడాకారులకు సహకరిస్తాం

క్రికెట్ టోర్నమెంట్‌ను ప్రారంభిస్తున్న విప్

ధర్మపురి: క్రీడాకారులకు అన్ని విధాలుగా సహకరిస్తామని ధర్మపురి ఎమ్మెల్యే, ప్రభుత్వ విప్ అడ్లూరి లక్ష్మణ్‌కుమార్ అన్నారు. మండలంలోని రాయపట్నంలో గొల్ల కిషన్ (రెడ్డి) స్మారకార్థం ఆయన మిత్రబృందం ఏర్పాటు చేసిన క్రికెట్ టోర్నమెంట్‌ను శనివారం ప్రారంభించారు. నియోజకవర్గంలోని క్రీడాకారుల సౌకర్యార్థం మైదానం ఏర్పాటుకు సీఎం దృష్టికి తీసుకెళ్తానన్నారు. క్రీడాకారులకు శిక్షణ శిబిరాలు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. రాయపట్నం ప్రాంత రైతుల కోసం ఏర్పాటు చేసిన ఎత్తిపోతలపై ఇరిగేషన్‌శాఖ అధికారులతో కలిసి పరిశీలించారు. కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎస్.దినేష్, సింహరాజు ప్రసాద్, సుముఖ్, తిరుపతి, నర్సింహులు, రఫియోద్దిన్, అంజి తదితరులున్నారు.

సామర్థ్యానికి మించి విడుదల.. నీరంతా వృథా

లక్ష్మీపూర్ శివారులో వృథాగా పోతున్న నీరు

జగిత్యాలరూరల్: ఎస్సారెస్పీ ఉప కాలువ డి–63కి అధికారులు సామర్థ్యానికి మించి నీటిని విడుదల చేశారు. కాలువ సామర్థ్యం 300 క్యూసెక్కులు. అధికారులు అధికంగా విడుదల చేయడంతో జగిత్యాల రూరల్ మండలం లక్ష్మీపూర్ శివారు వద్ద నీరు కాలువపై నుంచి ప్రవహిస్తోంది. నీరంతా రహదారిపై పారుతోంది. దీంతో రహదారిపై నుంచి వెళ్లే ప్రయాణికులు తీవ్ర ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

రుణం పేరిట మోసానికి యత్నం

- కీలకంగా వ్యవహరించిన ఓ రిసోర్స్ పర్సన్?
- రూ.18లక్షలు తీసుకునే ప్రయత్నం
- విచారణ చేపట్టిన అధికారులు

జగిత్యాల: మహిళలు ఆర్థికంగా సాధికారత సాధించాలనే ఉద్దేశంతో మెప్మా ఆధ్వర్యంలో వారికి రుణాలు ఇస్తుంటారు. వీటిద్వారా మహిళలు వివిధ వ్యాపారాలు చేసుకుని తిరిగి చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అయితే ఇందులో అధికారుల నిర్లక్ష్యమో..? బ్యాంకుల లోపమోగానీ మోసాలు జరుగుతున్నాయి. జిల్లాకేంద్రంలో ఇటీవల ఇలాంటి సంఘటనే చోటుచేసుకుంది. నిబంధనల ప్రకారం ఒక గ్రూపులో ఉన్న మహిళ మరో గ్రూపులో ఉండకూడదు. కానీ ఇక్కడ ఓ మహిళ వివిధ గ్రూపులకు చెందిన 10 మందిని కూడగట్టి గతంలో నడిచి ఆగిపోయిన మహిళాసంఘం గ్రూపు పేరిట కొత్త గ్రూపు క్రియేట్ చేసి.. ఆ గ్రూపులో సదరు మహిళ, ఓ ఆర్పీ (రిసోర్స్ పర్సన్) మహిళాసభ్యులతో ఒప్పందం కుదుర్చుకుని బ్యాంక్ రుణం తీసుకునేందుకు యత్నించారు. వాస్తవానికి మహిళా సంఘాలకు రుణాలు కావాలంటే మొదట రిసోర్స్ పర్సన్ మహిళాసంఘాలకు సంబంధించిన రికార్డులన్నీ రాసి ఫైల్ తయారుచేయాలి. అనంతరం కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజర్ పరిశీలించి సంతకం చేయాలి. ఆ తర్వాత టీఎంసీ చూసి సైన్ చేస్తారు. సదరు ఫైల్‌ను బ్యాంక్‌కు అందించిన అనంతరం బ్యాంక్ అధికారులు పరిశీలించి లోన్ మంజూరు చేస్తారు. సదరు గ్రూపును క్రియేట్ చేసిన మహిళ కూడా ఇవన్నీ చేయడంతో ప్రస్తుతం ఆ గ్రూపునకు లోన్ కూడా మంజూరైంది. చివరి నిమిషంలో సదరు బ్యాంకు మేనేజర్‌కు అనుమానం రావడంతో మెప్మా టీఎంసీకి ఫోన్ చేశారు. టీఎంసీ హుటాహుటిన బ్యాంక్‌కు చేరుకుని ఫైల్‌ను పరిశీలించి అది సరైన గ్రూపు కాదని తేల్చడంతో రుణం ఇవ్వడాన్ని నిలిపేశారు. వాస్తవంగా సదరు ఆర్పీగా ఉన్న వారు కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజర్‌గా సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేసినట్లు విశ్వసనీయంగా తెలిసింది. ఈ విషయంపై కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజర్ ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టర్, మున్సిపల్ కమిషనర్‌కు కూడా ఫిర్యాదు చేసినట్లు తెలిసింది. ఒకవేళ బ్యాంక్ మేనేజర్ దీనిని గుర్తించలేకపోతే రూ.18 లక్షలు వారి అకౌంట్‌లో పడే అవకాశం ఉండేది.

జిల్లాలో అధికం

జిల్లాలో ఇలాంటి డూప్లికేట్ గ్రూపులను క్రియేట్ చేసి కొందరు లోన్లు ఎత్తుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. అయితే అవన్నీ రికవరీ చేసే సమయంలోనే బయటపడుతుండడం గమనార్హం. బ్యాంక్ వారు నిబంధనల ప్రకారం మెప్మాకు సంబంధించిన మైక్రో క్రెడిట్ ప్లాన్‌లో ఈ గ్రూపులో సంబంధించిన వారి వివరాలు ఉంటాయి. వారిలో ఏ గ్రూపు వారైనా లోను మంజూరు చేసుకుంటే అందులో ఉన్నారా..? లేరా..? అని పరిశీలించాకే లోన్లు ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. దీనిని మెప్మా నుంచి సర్క్యులర్ సైతం ఇచ్చారు. బ్యాంకర్లు మ్యానువల్‌గానే చూసి ఇవ్వడంతోనే సమస్యలు తలెత్తుతున్నట్లు తెలిసింది.

విచారణ చేస్తున్న అధికారులు

ఈ విషయం తెలిసిన మెప్మా అధికారులు పీడీ, అడిషనల్ కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు పూర్తిస్థాయిలో విచారణ చేస్తున్నారు. లోను ఎలా మంజూరైంది..? ఆ గ్రూపు ఎలా క్రియేట్ చేశారు..? అనేదానిపై పూర్తిస్థాయిలో విచారణ చేస్తున్నట్లు తెలిసింది.

విచారణ చేస్తున్నాం

ఇనాక్టివేట్ గ్రూపు పేరిట లోను తీసుకునే ప్రయత్నం జరిగింది. వెంటనే గుర్తించాం. ఈ విషయంపై పూర్తిస్థాయిలో విచారణ చేస్తున్నాం. లోను మంజూరును హోల్డ్‌లో పెట్టేలా బ్యాంకుకు సూచించాం. పూర్తిస్థాయిలో విచారణ చేపట్టిన అనంతరం బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకుంటాం. – శ్రీనివాస్‌గౌడ్, మెప్మా ఏవో

కొండగట్టులో భక్తుల రద్దీ

కొండగట్టు(చొప్పదండి): కొండగట్టు అంజన్న ఆలయానికి శనివారం భక్తుల రద్దీ నెలకొంది. దాదాపు 10వేల మంది భక్తులు వచ్చినట్లు ఆలయ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి. భక్తుల ఏర్పాట్లను ఈవో వెంకటేశ్, ఏఈవో బుద్ధి శ్రీనివాస్, సూపరింటెండెంట్ శ్రీనివాస శర్మ, సునీల్ పర్యవేక్షించారు.

సాగుబాటలో 'గంగిరెద్దులు'

- యాచక వృత్తికి దూరం
- పంటల సాగుతో ముందుకు..
- ఆత్మగౌరవం ముఖ్యమంటున్న కళాకారులు
- వలసజీవనానికి బై..బై
- సొంతూళ్లలోనే జీవనం

అయ్యగారికి దండం పెట్టు
అమ్మగారికి దండం పెట్టు
మునసబు గారికి దండం పెట్టు
కరణం గారికి దండం పెట్టు
ఈ ఇంటికి మేలు జరుగుతుందని చెప్పు
మంచి జరుగుతాదని చెప్పు

కోనరావుపేట(వేములవాడ): సంక్రాంతి పండుగ అంటేనే గుర్తుకొచ్చేది గంగిరెద్దుల విన్యాసాలు. గ్రామాలు, పట్టణాల్లో గంగిరెద్దుల ఆటలు ఆకట్టుకుంటున్నాయి. అయితే ఇటీవల గంగిరెద్దుల కళాకారులు ఈ వృత్తికి దూరంగా ఉంటున్నారు. వ్యవసాయ పంటలు పండిస్తూ సాగుబాట పట్టారు. గంగిరెద్దుల వారిపై స్పెషల్ ఫోకస్.

గంగిరెద్దు ఆటలతోనే సంక్రాంతి కళ

సన్నాయి బూర, డోలు, చేతిలో కంచుతో చేసిన చేగుంట, నెత్తిన రంగురంగుల గుడ్డ, మూతిమీద కోరమీసాలు, చెవులకు కమ్మలు, పాత నల్లకోటు, భుజం మీద కండువా, చేతికి వెండి మురుగులు, నొసట నామాలతో గంగిరెద్దుల కళాకారులు ఆసక్తిగా కనిపిస్తుంటారు. సూర్యోదయానికి ముందే గంగిరెద్దులను అలంకరించుకొని గ్రామాలకు వెళ్లి భిక్షాటన చేస్తారు. ఎద్దులను బతికిస్తూ, వారు బతుకుతూ సంచార జీవనం సాగిస్తుంటారు.

భిక్షాటనే ప్రధాన వృత్తి

ఒకప్పుడు రాజులు, జమిందార్ల ప్రాంగణాల్లో గంగిరెద్దుల ప్రదర్శనలు ఇచ్చి వారిచ్చే కట్నకానుకలు తెచ్చుకునేవారు.

గంగిరెద్దుతో ప్రదర్శన ఇస్తున్న గంగిరెద్దులవారు

కొండాపూర్‌లోని గంగిరెద్దులవారి కాలనీ

అందంగా ముస్తాబు చేసిన గంగిరెద్దు

ఇప్పుడు జమిందార్లు, రాజులు లేకపోవడంతో వీధుల్లో గంగిరెద్దుల ప్రదర్శనలు ఇసూతభిక్షాటన చేస్తున్నారు. రాజన్నసిరిసిల్ల జిల్లా కోనరావుపేట మండలం కొండాపూర్, బావుసాయిపేట, మరిమడ్ల గ్రామాల్లోని గంగిరెద్దుల కళాకారుల ప్రధాన వృత్తి భిక్షాటన. తాతలు, ముత్తాతల నుంచి ఇదే వృత్తిలో కొనసాగుతున్నారు.

మారుతున్న జీవన విధానం

యాచకవృత్తిలోనే కొనసాగుతున్న గంగిరెద్దుల వారు క్రమంగా తమ వృత్తికి దూరమవుతున్నారు. భిక్షాటనను వద్దనుకుని వ్యవసాయంపై మక్కువ పెంచుకుంటున్నారు. గతంలో గ్రామాలకు వలస వెళ్లి ఆయా ప్రాంతాల్లో భిక్షాటన చేసి స్వస్థలాలకు తిరిగి ఆరు నెలలకొచ్చేవారు. ఇలా ఆరు నెలలు గ్రామంలో ఉంటే, మరో ఆరు నెలలు ఇతర గ్రామాలు తిరుగుతుండేవారు. మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఉన్న ఊరిలోనే తలా కొంత భూమిని కొనుగోలు చేసి సేద్యం చేసుకుంటున్నారు. దీంతో గంగిరెద్దుల కుటుంబాల వలసలు కూడా ఆగిపోయాయి.

భిక్షాటనకు స్వస్తి

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో మొత్తం 450 గంగిరెద్దుల కుటుంబాలు ఉన్నాయి. కోనరావుపేట మండలం కొండాపూర్‌లో 100, బావుసాయిపేటలో 70, మరిమడ్లలో 30, చందుర్తి మండలం సనుగుల, జోగాపూర్ గ్రామాల్లో కలిపి 250 గంగిరెద్దుల కుటుంబాలు నివసిస్తున్నాయి. కొండాపూర్ గ్రామంలో ఏకంగా గంగిరెద్దుల వారి కోసం పెద్దకాలనీ ఉంది. జిల్లా వ్యాప్తంగా మొత్తం 1,700 కుటుంబాలు ఉంటున్నాయి. తండ్రులు, తాతల నుంచి వస్తున్న ఆచారాన్ని కాదని వారు సాగుబాట పడుతున్నారు. తమకున్న భూమిని దుక్కి దున్ని పంటలు పండించడమే కాకుండా తోటి వారికి సాయమందిస్తున్నారు. వ్యవసాయం పనులకు అవసరమయ్యే కూలీల కోసం ఎక్కడికో వెళ్లకుండా తమ వాళ్లనే పిలుచుకుంటున్నారు. మొత్తానికి గ్రామాల్లో గంగిరెద్దుల విన్యాసాలు కనిపించడం లేదు.

ఆరిపోయిన ఆశాదీపం

- కంటతడి పెట్టిన తల్లిదండ్రులు
- అదుపు తప్పి.. బావిలోకి దూసుకెళ్లిన కారు
- నీటిలో ఊపిరి ఆడక వినీత్‌రెడ్డి మృతి
- సురక్షితంగా మరో ముగ్గురు

పెద్దపల్లిరూరల్: ఆస్ట్రేలియా దేశం వెళ్లి ఉన్నత ఉద్యోగం చేస్తూ తమకు చేదోడువాదోడుగా ఉంటాడనుకున్న ఆ ఇంటిదీపం ఆరిపోయింది.. తెల్లవారుతుందనుకునే లోపే ఆ కుటుంబంలో చీకట్లు కమ్ముకున్నాయి.. వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పనిచేసుకునే స్నేహితులు శుక్రవారం రాత్రి కలుసుకుని సరదాగా గడిపారు. శనివారం వేకువజామున 3గంటల ప్రాంతంలో నిమ్మనపల్లి సమీపంలో కారు అదుపుతప్పి రోడ్డుపక్కన ఉన్న వ్యవసాయ బావిలోకి దూసుకెళ్లింది. ఈ ఘటనలో రంగంపల్లికి చెందిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి(27) నీట మునిగి ఊపిరి ఆడక మరణించాడు. మిగతా ముగ్గురు గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, దుగ్గెంపూడి సాయి సురక్షితంగా బయటపడ్డారు.

ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చి.. అనంతలోకాలకు...

కొద్దిరోజుల క్రితమే ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చిన వినీత్‌రెడ్డి.. రెండురోజుల్లో తిరిగి వెళ్లాల్సి ఉంది. ఇంతలోనే అనంత లోకాలకు వెళ్లాడంటూ స్నేహితులు, బంధువులు, కుటుంబీకుల కన్నీటిపర్యంతమయ్యారు. రంగంపల్లికి చెందిన తుమ్మబాల విజయపాల్‌రెడ్డి, విజయ(హెడ్‌నర్స్, కాల్వశ్రీరాంపూర్) దంపతుల కుమారుడు వినీత్‌రెడ్డి ఆస్ట్రేలియాలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. సెలవులు రావడంతో ఇటీవల స్వగ్రామం వచ్చాడు. నిమ్మనపల్లి(గుంటూరుపల్లి)లో స్నేహితులు, బంధువులతో శుక్రవారం రాత్రి కలిసి సరదాగా గడిపి తిరిగి రంగంపల్లి వెళ్లేందుకు తనే కారు నడుపుతూ బయల్దేరాడు. కొద్దినిమిషాల్లోనే మూలమలుపు వద్ద కారు అదుపుతప్పి బావిలోకి దూసుకెళ్లింది. కారులో నుంచి ముగ్గురు స్నేహితులు బయటపడి పైపుసాయంతో ఒడ్డుకు చేరారు. సీటుబెల్ట్ ధరించిన వినీత్ అది తీసి బయటకు వచ్చేందుకు యత్నించినా అప్పటికే నీటిలో మునిగిపోవడం, ఈత రాకపోవడంతో చనిపోయాడని సీఐ అనిల్ తెలిపారు.

వినీత్‌రెడ్డి(ఫైల్)

ముగ్గురు మృత్యుంజయులు..

నలుగురు స్నేహితులు ప్రయాణిస్తున్న కారును వినీత్‌రెడ్డి నడుపుతున్నాడు. మిగతా స్నేహితులు గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, దుగ్గెంపూడి సాయి కారు అద్దాలు పగులకొట్టి బయటకు వచ్చి వ్యవసాయబావికి అమర్చిన పైపు సాయంతో ఒడ్డుపైకి చేరి మృత్యుంజయులయ్యారు.

ప్రమాదానికి బండరాయే కారణమా?

మూలమలుపు సమీప వ్యవసాయబావి వద్ద కారు అదుపుతప్పి బావి వైపు మళ్లింది. బావికి సిమెంట్ గాజులు అమర్చి ఉండడంతో కారు నేరుగా వెళ్లినా అవి తగిలి ఆగేదని స్థానికులు చర్చించుకుంటున్నారు. కానీ బావికి సమీపంలో ఉన్న ఓ బండరాయిని వేగంగా వచ్చిన కారు ఢీకొట్టడంతో కొంత ఎత్తుకు ఎగిరి బావిలో పడిపోయి ఉండొచ్చనే అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఏం జరిగిందో ఏమో.. కానీ పండుగ పూట ఓ నిండు ప్రాణం బలై ఆ కుటుంబానికి తీరని విషాదం మిగిల్చింది.

స్నేహితుని వివాహానికి వచ్చి.. అనంత లోకాలకు..

తన స్నేహితుని వివాహానికి హాజరయ్యేందుకు ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి(27) కారుతో సహా వ్యవసాయ బావిలోపడి దుర్మరణం చెందాడు. ఈ ఘటనలో తన ముగ్గురు మిత్రులు ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. పెద్దపల్లి జిల్లా నిమ్మనపల్లి గ్రామ శివారులో శనివారం వేకువజామున ఈ ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. బంధువులు, పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. పెద్దపల్లి మండలం రంగంపల్లి గ్రామానికి చెందిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి, గుంటూరుపల్లికి చెందిన గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, సాయి మంచిమిత్రులు. ఉపాధి రీత్యా వివిధ ప్రాంతాల్లో స్థిరపడ్డారు. వారం క్రితం జరిగిన తమ స్నేహితుడి వివాహానికి నలుగురూ హాజరయ్యారు. పనుల రీత్యా ఎవరి ప్రాంతాలకు వారు వెళ్లాల్సి ఉన్నక్రమంలో శుక్రవారం రాత్రి వీరు గుంటూరుపల్లిలో కలుసుకున్నారు. ఆ తర్వాత శనివారం వేకువజామున 3 గంటల ప్రాంతంలో వినీత్‌రెడ్డిని రంగంపల్లిలోని తన ఇంట్లో దింపి వచ్చేందుకు నలుగురూ కారులో బయలు దేరారు. వినీత్‌రెడ్డి కారు నడుపుతున్నాడు. కొద్దిదూరం వెళ్లాక మూలమలుపు రావడంతో కారు అదుపుతప్పి రోడ్డుపక్కన ఉన్న వ్యవసాయ బావిలో పడిపోయింది. ఆ సమయంలో కారు అద్దాలు పగులగొట్టుకుని ముగ్గురు ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. సీటుబెల్ట్ ధరించిన వినీత్‌రెడ్డి నీటమునిగి మరణించాడు. ఆస్ట్రేలియాలో ఉద్యోగం చేసే వినీత్‌రెడ్డి మరో రెండు రోజుల్లో తిరుగు పయనం కావాల్సి ఉంది. ఇంతలో జరిగిన ప్రమాదంలో దుర్మరణం పాలయ్యాడని కుటుంబసభ్యులు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

బావి వద్ద స్థానికులు

గీతకార్మికుని ఆత్మహత్య

ఎల్లారెడ్డిపేట(సిరిసిల్ల): మద్యానికి బానిసైన ఓ గీతకార్మికుడు ఆర్థిక ఇబ్బందులతో ఉరివేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఎస్సై రమాకాంత్ తెలిపిన వివరాలు. తంగళ్లపల్లి మండలం చింతల్‌ఠాణాకు చెందిన గీతకార్మికుడు రంగు దేవయ్యగౌడ్ (45) బతుకుదెరువు కోసం పదేళ్ల క్రితం కోరుట్లపేటకు వచ్చాడు. మద్యం తాగుతూ అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పులు తీర్చలేక ఇబ్బందులకు గురయ్యాడు. ఇంట్లో ఉరివేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

బావిలో పడి వ్యక్తి మృతి

బోయినపల్లి(చొప్పదండి): బావిలో పడి బోయినపల్లికి చెందిన పుల్లూరి ఆంజనేయులు(45) మృతిచెందినట్లు హెడ్ కానిస్టేబుల్ సత్తయ్య తెలిపారు. ఆంజనేయులు సిరిసిల్లలో సొంచెలు నడిపిస్తూ జీవనోపాధి పొందుతున్నాడు. పనులు పూర్తి చేసుకుని ఈనెల 11న రాత్రి సిరిసిల్ల నుంచి ఇంటికొచ్చి, బయటకు వెళ్లాడు. ఎంతసేపటికి ఇంటికి రాలేదు. దీంతో కుటుంబసభ్యులు రాత్రి చుట్టుపక్కల ఇళ్లలో వెతికారు. మరుసటి రోజు శుక్రవారం సిరిసిల్లతోపాటు బంధువుల ఇళ్లలో సైతం వాకబు చేశారు. శనివారం ఉదయం ఇంట్లో ఉన్న చేద బావి నుంచి వాసన వస్తుండడంతో అందులోకి చూడగా శవం తేలి ఉంది. పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. తన భర్త ప్రమాదవశాత్తు బావిలో పడి మృతిచెందినట్లు మృతుడి భార్య లలిత ఫిర్యాదుతో కేసు నమోదు చేసినట్లు హెడ్‌కానిస్టేబుల్ సత్తయ్య తెలిపారు. మృతుడికి కూతురు శ్రీప్రియ, కుమారుడు మధు ఉన్నారు. సంఘటన స్థలాన్ని వేములవాడ రూరల్ సీఐ కృష్ణకుమార్ సందర్శించి బాధితులతో మాట్లాడి వివరాలు తెలుసుకున్నారు.

దూడకు శస్త్రచికిత్స

కరీంనగర్‌రూరల్: వీధికుక్కల దాడిలో తీవ్రంగా గాయపడిన ఓ ఏడాదిన్నర దూడకు పశువైద్యులు రెండుగంటల పాటు అరుదైన శస్త్రచికిత్స చేసి ప్రాణాలు కాపాడారు. కరీంనగర్ మండలం ఇరుకుల్లలో సంకరి కనుకయ్యకు చెందిన ఏడాదిన్నర గేదేదూడపై శనివారం ఉదయం వీధికుక్కలు దాడి చేశాయి. దూడ రెండు చెవులు తెగిపోవడంతోపాటు కడుపులోని పేగులు బయటకు వచ్చి ప్రాణపాయస్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతుంటే బొమ్మకల్ పశువైద్యుడు రామకృష్ణకు సమాచారం అందించారు. అక్కడికి వచ్చిన డాక్టర్ రామకృష్ణ వెంటనే దూడ కడుపులోనుంచి బయటకువచ్చిన పేగులను సరిచేసి కుట్లువేశారు. వైద్యసిబ్బంది కనుకయ్య, తిరుపతిలతో కలిసి దాదాపు రెండుగంటలపాటు శస్త్రచికిత్స చేసి దూడ ప్రాణాలు కాపాడారు. దూడ నీరసంగా ఉండటంతో గ్లూకోజ్ పెట్టి ఇంజెక్షన్ చేసినట్లు డాక్టర్ తెలిపారు. ప్రస్తుతం దూడకు ఎలాంటి ప్రాణాపాయం లేదని వివరించారు.

అంతర్జాతీయ విద్యాసదస్సుకు అధ్యాపకుడికి ఆహ్వానం

కరీంనగర్ సిటీ: థాయ్‌లాండ్‌లోని చియాంగ్ మాయి యూనివర్సిటీలో ఫిబ్రవరి 15 నుంచి 19 వరకు 4వ ఆగ్నేయాసియా అంతర్జాతీయ విద్యాసదస్సు జరగనుంది. ఇందులో పత్ర సమర్పణ చేయడానికి నిర్వాహకులైన చియాంగ్ మాయి యూనివర్సిటీ, అంతర్జాతీయ అకాడమిక్ ఫోరం తనకు ఆహ్వానం పంపినట్లు కరీంనగర్ ఎస్సారార్ కళాశాల అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ కొత్తిరెడ్డి మల్లారెడ్డి ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. సదస్సులో పాల్గొనడానికి కళాశాల విద్యాశాఖ కమిషనర్ బుర్రా వెంకటేశం నుంచి అనుమతి లభించినట్లు పేర్కొన్నారు. నూతన విద్యావిధానం -2020 లో భాగంగా ఉన్నత విద్యలో కరిక్యులం, క్రెడిట్ ఫ్రేమ్ వర్క్, వ్యవస్థాపన అభివృద్ధికి మార్గాలు అనే అంశంపై పత్రసమర్పణ చేయనున్నట్లు తెలిపారు. ఆయనకు కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ రామకృష్ణ, టీజీసీజీటీఏ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి సురేందర్ రెడ్డి, సంఘం జిల్లా బాధ్యులు ఎ.శ్రీనివాస్, జి.శ్రీనివాస్, అధ్యాపకులు శనివారం అభినందించారు.

అడ్తిదారుల సంఘం నూతన కమిటీ ఎన్నిక

జమ్మికుంట: స్థానిక వ్యవసాయ మార్కెట్ అడ్తిదారుల సంఘం నూతన కమిటీని జమ్మికుంట పట్టణంలోని సంఘం భవనంలో శనివారం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు. అధ్యక్షుడిగా ఎర్రబెల్లి రాజేశ్వర్‌రావు, గౌరవ అధ్యక్షుడిగా పాకాల రవీందర్‌రెడ్డి, ఉపాధ్యక్షుడిగా గుత్తి కుమార్, ప్రధాన కార్యదర్శిగా గౌడ శ్రీనివాస్, ఇతర కార్యవర్గ సభ్యులు ఎన్నికయ్యారు.

నూతన కమిటీ సభ్యులు

ముగ్గుకో ముచ్చట

- సంక్రాంతి రంగవల్లుల ప్రత్యేకత
- మహిళల సృజనాత్మకతకు నిదర్శనం

సాక్షి, కరీంనగర్ డెస్క్:

'నీవేంటో తెలుసుకోవాలంటే నీ స్నేహితులను చూస్తే తెలుస్తుంది అన్నాడో మహానుభావుడు.. ముగ్గుశైలి చూసి మగువ మనసు తెలుసుకోవచ్చని ముగ్గు శాస్త్రం చెబుతోంది. రంగవల్లులు వేసే తీరులోనే మగువల మనసు అంచనా వేయొచ్చనేది సారాంశం.' ఇంటి ముందు ముగ్గు సంప్రదాయ మెట్టుగా నిలుస్తోంది. పురాణాలు, రుగ్వేదంలో ముగ్గుల ప్రాధాన్యాన్ని వివరించారు. నేడు సంక్రాంతి సందర్భంగా రంగవల్లుల గురించి 'సాక్షి' ప్రత్యేక కథనం.

సంక్రాంతి ముగ్గుల్లో విశిష్టతలు

సంక్రాంతి రోజు వేసే ముగ్గుల్లో ఏ ఇతర ముగ్గుల్లో లేని విశిష్టతలు ఉంటాయి. వాటిల్లో గొబ్బెమ్మలు, రంగులు, బంతిపూలు, రేగుపండ్లు, గరక, నవధాన్యాలు, సూర్యచంద్రుల ఆకృతులు చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. రంగవల్లుల్లో కనిపించే వివిధ డిజైన్లు ప్రకృతి నుంచి వచ్చినవే.

రంగవల్లుల అల్లికలో రహస్య భాష

జీవతమంటే నిత్యోత్సవం. కళాత్మక జీవనానికి పునాదైన 64కళల్లో ముగ్గులు వేయడం ఓ కళగా చెప్పుకోవచ్చు. ఈ రంగవల్లులను పవిత్ర రేఖలుగా భావించి, ఏ దుష్టశక్తి ఇంటి గుమ్మాన్ని తొక్కలేదు అని పూర్వకాలంలో ప్రజలు నమ్మేవారు. రంగవల్లుల అల్లికలో రహస్య భాష దాగి ఉందని పురోహితులు చెబుతున్నారు. వాత్సాయనుడు తన కామసూత్ర మహాకావ్యంలో ప్రేమ ముగ్గుల గురించి ప్రస్తావించాడు. ప్రేయసి, ప్రియులకు మాత్రమే వాటిలో ఉండే రహస్య భాష అర్థమవుతుందని రాశాడు. యజ్ఞయాగాదుల్లో రంగవల్లులకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. పూర్వకాల సంప్రదాయాల్లో పురోహితులు రంగవల్లి వ్రతాన్ని జరిపేవారట. ముగ్గులో తంత్ర శక్తి దాగి ఉంటుందని తంత్రశాస్త్ర నిపుణుల నమ్మకం. ఇంటి ఎదుట రంగవల్లులు ఉంటే ఆ ఇంట్లోని వారంతా సంప్రదాయబద్ధమైన జీవితం గడుపుతారనేందుకు నిదర్శనం.

ప్రయోజనాలు ఇవి..

ముగ్గు వెనక పలు పరమార్థాలే కాదు. బహుళ ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. ఇంటి ముంగిట్లో చల్లే పేడ, గుల్లసున్నంతో వేసే ముగ్గులు క్రిమికీటకాల సంహారానికి తోడ్పడుతాయి. ఆవుపేడతో చల్లే కల్లాపి రోగ నిరోధకశక్తి పెంపొందించడానికి దోహదపడుతుంది. వంగి ముగ్గులు వేయడంతో శరీరానికి వ్యాయామం చేసినట్లవుతుంది.

ఎక్కడెక్కడ ఏమని పిలుస్తారంటే

రాష్ట్రం	ముగ్గుపేరు
కేరళ	పువిడల్ లేదా కోలం
తమిళనాడు	కోలం
కర్ణాటక	రంగోలి
మహారాష్ట్ర	సంస్కార్ భారతి
రాజస్థాన్	మందన
ఉత్తరప్రదేశ్	చౌక్‌పూర్ణ
బెంగాల్	అల్పన
ఛత్తీస్‌గఢ్	చోక్ పూర్ణమ్
బిహార్	అరిపాన్
గుజరాత్	సాధియా
తెలంగాణ	ముగ్గులు, రంగవల్లులు
ఆంధ్రప్రదేశ్	ముగ్గులు, రంగవల్లులు

ముగ్గు రకం	వేసే సందర్భం
పీట	నూతన వధూవరులు భోజనం చేసేప్రాంతం
గొబ్బెమ్మ రథం	సంక్రాంతి రోజు అన్ని పండుగ రోజుల్లో
శ్రీచక్ర	అమ్మవారి ఆలయాల్లో
సర్ప	నాగుల చవితి, నాగుల పంచమి
నక్షత్రాల	గృహప్రవేశ సమయంలో

ఇంటి ఎదుట హరివిల్లు

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ఎదుట వేసిన ముగ్గు నింగి నుంచి దిగివచ్చిన హరివిల్లుల్లా ఉంటాయి. చిన్నప్పుడు ముగ్గులు వేయడానికి పోటీపడే వాళ్లం. ముగ్గులు వేయడం అంటే ఆరోగ్యాన్ని పెంచుకోవడమే. ఒకప్పుడు పేడతో వాకిలి అలికి ముగ్గులు వేసేవాళ్లం. ఇప్పుడు సిమెంట్ ఫ్లోర్‌పై రంగురంగుల ముగ్గులు వేస్తున్నాం. కాలం మారినా..సంస్కృతి మారదు. ముగ్గులు అందంతో పాటు ఆరోగ్యాన్నిస్తాయి.

– పుల్లూరి రాధ, గృహిణి, సిరిసిల్ల

ఆరోగ్య సందేశం

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ఎదుట అలంకారమే కాదు సంప్రదాయముగ్గుల్లో ఎంతో ఆరోగ్య సందేశం దాగి ఉంది. సున్నం, పిండి, పసుపు, కుంకుమలు యాంటి బయోటిక్స్‌గా పనిచేస్తాయి. బయట నుంచి వచ్చే క్రిములు ముగ్గుల ద్వారా ఇంట్లోకి రావు. సంక్రాంతికి సూర్యుడు మకరరాశిలోకి రావడంతో కాలం మారుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో ఆరోగ్యంగా ఉండాలనే పెద్దలు ముగ్గుల పద్ధతిని అలవాటు చేశారు.

– డాక్టర్ కందేపి రాణిప్రసాద్, బాలసాహితీ వేత్త

చుక్కల ముగ్గులు

సిరిసిల్లటౌన్: ముంగిట్లో వేసుకునే చుక్కల ముగ్గులు సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలుస్తాయి. చుక్కల వరుసకు కలుపుతూ..ఆడవారు చూపుడు, బొటనవేలుతో వేస్తారు. ఇలా వేయడం జ్ఞానముద్రలో భాగమే. ఫలితంగా మానసిక ఒత్తిళ్లు తగ్గుతాయి. ఉత్తరాయణం ప్రారంభం అవుతుంది కాబట్టి మహిళలకు ఆరోగ్య సమస్యలు దరికి రాకుండా ముగ్గులు వేయమంటారు.

– డాక్టర్ శోభారాణి, ప్రముఖ వైద్యురాలు

లక్ష్మీదేవి హర్షిస్తుంది

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ముంగిట వేసిన చక్కని ముగ్గులకు లక్ష్మీదేవి హర్షిస్తుందని పెద్దలు చెబుతారు. పూర్వకాలంలో పొరుగువారందరితో కలిసి ఉండాలని నియమంతో ఒక ఇంటి నుంచి ఇంకో ఇంటి వరకు రథం ముగ్గులు వేయించేవారు. గొబ్బెమ్మలు, రంగవల్లులతో ప్రతి సంక్రాంతికి ఆడపడుచులు ఆనందంగా గడుపుతారు. సున్నంతో ముగ్గులు వేస్తే విష కీటకాలు రావు. పిండి కోసం చీమలు వచ్చి విషకీటకాలను చంపుతాయి.

– కట్ట వింధ్యారాణి, సామాజిక కార్యకర్త

ఏటా సంక్రాంతి ముగ్గుల పోటీలు

చొప్పదండి మండలంలోని గుమ్లాపూర్ పాలకేంద్రం ఆధ్వర్యంలో 15 ఏళ్లుగా సంక్రాంతి ముగ్గుల పోటీలు నిర్వహిస్తున్నారు. గ్రామ మహిళలు, యువతులు పోటీపడి భోగి, సంక్రాంతి, కనుమ, మకర సంక్రమణం విశేషాలను తెలియజేసేలా రంగవల్లులు వేస్తున్నారు. విజేతలను ఎంపిక చేసి, బహుమతులు పంపిణీ చేస్తున్నారు.

సంక్రాంతి సందడి

జిల్లాకేంద్రంలో రంగులు, పతంగులు కొనుగోలు చేస్తున్న మహిళలు

జగిత్యాల/జగిత్యాలటౌన్: సంక్రాంతి సందర్భంగా జిల్లాలో సందడి వాతావరణం ఏర్పడింది. చిన్నా పెద్ద తేడా లేకుండా పతంగుల కొనుగోలులో బిజీ అయ్యారు. రంగురంగుల పతంగులు మార్కెట్‌లో సందడి చేస్తున్నాయి. సీతకోకచిలుక, గొడుగు, చంద్రయాన్, సినీ యాక్టర్లు, ప్రధాని ఫొటోలతో పతంగులు ఆకట్టుకుంటున్నాయి. రూ.50 నుంచి రూ.100 వరకు పలుకుతున్నాయి.